

CD RELIGIEUS

**Een nieuwe wereld?
Huub Oosterhuis**

Op de combinatie van Oosterhuis als tekstdichter en Antoine Oomen als componist zit blijkbaar nog geen sleet, want de stichting Leerhuis & Liturgie pakt uit met een nieuwe cd. De gewezen jezuïet Oosterhuis mikt al lang niet meer op de katholieke eredienst. Als 'vrije vogel' houdt hij het bij een eigensoortige lezing van de joods-christelijke traditie. Dat hij daarenboven verklaard zou hebben niet meer te geloven in een persoonlijke God, in de godheid van Christus of in de reële aanwezigheid van de Heer in de eucharistie, wordt hem in Nederland niet in dank afgenomen. Mgr. Wiertz, de bisschop van Roermond, bestempelde hem zelfs als „volledig in strijd met de rooms-katholieke leer”. Dat is wellicht in Vlaanderen minder bekend. Toch blijft het interessant deze dichter te blijven volgen, omdat men nu eenmaal van dichters geen dogma, maar poëzie moet verwachten. En misschien klopt het oude spreekwoord ook in het geval van

Oosterhuis: God schrijft recht op kromme lijnen.

Centraal in de nieuwe cd staat *Om liefdes wil*, vijf gezangen „voor een viering van eucharistie”. Aan weerszijden van die gezangen staat een aantal psalmliederen in het gelid. Begonnen wordt met het loflied van Simeon, die niet wil opgeven alvorens hij de Messias heeft gezien en geëindigd wordt met het hoopvolle lied *Dat een nieuwe wereld komen zal*. Zo construeert Oosterhuis een wijde boog die het geheel overspant. De liefde in het centrum heeft te maken met het uitkijken van Simeon naar de komst van de Messias en dat is juist de beslissende inzet van de vernieuwing van de wereld. Of Oosterhuis op het altaar van die utopische, nieuwe samenleving ook het persoonlijke geluk van mensen zou opofferen, dat valt nog te bezien. Maar dat verlossing en bevrijding vooral maatschappelijk begrepen worden, komt wel duidelijk over. Tot slot bevat de cd nog een mooie toegift: een hertaling van de *Ode aan de lucht* van de Chileense politicus en dichter Pablo Neruda. Eén vers uit dit lange gedicht tot afsluiting: „Vertrouw de lieden niet die in auto's komen aanrijden om u te taxeren; laat ze, lach ze uit, floep hun hoed af, ga niet in op hun voorstellen.” (JC)

Huub Oosterhuis & Antoine Oomen, *Dat een nieuwe wereld komen zal*, door Koor voor nieuwe Nederlandse religieuze muziek, Live-opname, Mirasound (distributie Laval), Mira 399461, 19,45 euro.

CD JAZZ

**Piano en vibrafoon
Jef Neve
& Pascal Schumacher**

Face to face spelen pianist Jef Neve en vibrafonist Pascal Schumacher eigen composities die de brug willen slaan tussen jazz en klassieke muziek. Het duo heeft ervaring met die combinatie. Maar deze nieuwe cd luidt een grote vernieuwing in en biedt hen de gelegenheid om het genre van de kamermuziekduo's eens helemaal overhoop te gooien.

Beide muzikanten zijn in staat om zowel hemels als bezeten te spelen. Dit zijn vaklui die hun instrument onder de knie hebben en ermee kunnen doen wat ze willen. Ze laten zich niet vastprikken op één genre, veeleer lijkt het of de cd één lange compositie is geworden waarin stemmingswisselingen de

ademhaling ritmeren. Intense complexiteit maakt plaats voor heerlijk rustige momenten, waarna schijnbaar vrolijk wordt geïmproviseerd en tegelijk een nieuwe spanning kan ontstaan, die weer leidt naar een ander rustpunt.

Ons valt op dat de nummers van de hand van Pascal Schumacher precies dat tikkeltje meer diepgang vertonen. De composities *Dreamlike Space* en bijzonder ook het meditatieve *Ancil* zijn de uitschieters.

Maar misschien komt dit omdat juist de gevoeligheid van de vibrafoon hier zo puur aan zet is. We willen Jef Neve niet tekort doen. Ook zijn prestatie is hartverwarmend. Kortom, woorden slagen er niet in om dit experimenteren en toch klassiek blijven weer te geven. Een oplossing dus voor het probleem: haal vlug deze schitterende muziek in huis. (JC)

Face to Face, door Pascal Schumacher (vibrafoon en klokkenspel) en Jef Neve (piano), Enja Records (distributie codex), ENJ 9546 2, 21,15 euro.

BOEK NON-FICTIE

**De kracht
van twee moeders
Willemien Vereijken
& Esther Kant**

Ebel was ooit een kerngezonde peuter. „Ik kreeg complimentjes, ik genoot van zijn snelle ontwikkeling”, vertelt zijn moeder, Willemien Vereijken. „Toen ineens was het voorbij. Van de ene op de andere dag veranderde de stralende peuter in

een hoopje ellende. Een verstandelijk gehandicapte autist die niet meer kon praten.” Ebel wordt ouder, maar een medische verklaring wordt niet gevonden.

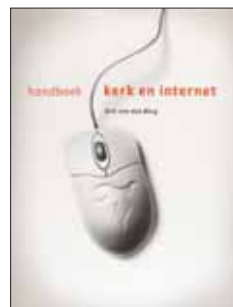
Toen Vereijken een aantal jaar geleden een boek schreef over haar zoon, herkende Esther Kant daar in het verhaal van haar zoon Joris. De twee Nederlandse vrouwen schreven elkaar vervolgens brieven op een blog en die kunt u nu ook lezen in het boek *Moeders zonder grenzen*.

Ebel en Joris zijn 'zorgintensief', een verzamelnaam voor kinderen met dermate ernstige lichamelijke, verstandelijke en/of gedragsmatige beperkingen, dat ze vierentwintig uur per dag zorg nodig hebben. Kant: „Joris hangt aan me, letterlijk en figuurlijk. Altijd en overal. Ik krijg het benauwd van mensen die ons aankijken en conclusies trekken, ik krijg het benauwd van mensen die kijken en zwijgen.”

Ondanks de last van de intense zorg én van de onzekerheid slagen Vereijken en Kant erin om op een bijzonder humoristische, relativerende en warme manier over hun jongens te schrijven. De Disney-obsessie van de inmiddels vijftienjarige Ebel en de liefde van Joris voor shampoo zijn bijvoorbeeld grappig vertederend. De bewondering van beide moeders voor de jongens, die op hun eigen manier wel degelijk goed zijn in allerlei zaken, is herkenbaar. Als lezer krijg je eigenlijk zin om de moeders een brief terug te schrijven. (JVH)

Willemien Vereijken & Esther Kant, *Moeders zonder grenzen*. Over het bijzondere leven met een zorgintensief kind, Lannoo, Tielt, 2010, 167 blz., 14,95 euro, ISBN 978 90 209 9197 0.

BOEK HANDIG

**Kerk en internet
Eric van den Berg**

Hoe gebruik je nieuwe media in de Kerk? Hoe maak je bijvoorbeeld een website, een blog, een twitteraccount? En welke rol kan het internet spelen in zinging en verkondiging?

Handboek Kerk en internet is allereerst een handboek en geeft praktische informatie over wat er komt kijken bij een website bouwen en beheren. Een handige checklist toont verantwoordelijken in één oogopslag hoe ze hun eigen parochiale website op het vlak van gebruiksvriendelijkheid kunnen optimaliseren. Ook de aspecten inhoud, techniek en vormgeving worden verder uitgediept. Wat kunnen parochies aanvangen met sociale netwerksites? En welke christelijke initiatieven bestaan er reeds? Ook op die vragen vindt u in dit handboek een antwoord.

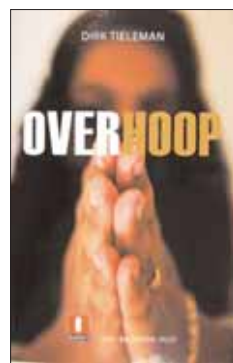
Een ander hoofdstuk is gewijd aan zinging op het internet. Op dit vlak legt de auteur voldoende kritische zin aan de dag en formuleert hij bedenkingen bij websites die sacramenten zoals de biecht

willen aanbieden: „Met het zegenen van glasvezelkabels komen we er niet. We kunnen daarmee niet de werking van een sacrament bewerkstelligen.”

Van den Berg, initiatiefnemer van de (Nederlandse) katholieke internetsite Isidorusweb en stuwende kracht achter het bedrijf ISI Media, laat mensen uit de protestantse en uit de katholieke Kerk aan het woord over hun ervaringen met het internet en geeft veel praktijkvoorbeelden. Alvast een inspirerende benadering in een verzorgde uitgave. (NL)

Eric van den Berg, *Handboek Kerk en internet*, Abdij van Berne, Heeswijk, 2011, 174 blz., 28,95 euro, ISBN 90 8972 030 6.

BOEK NON-FICTIE

**Emancipatie,
vroeger en nu
Dirk Tieleman**

Vijf Vlaamse vrouwen die in de jaren 1960 en 1970 strijd leverden om hun eigen ding te mogen doen, vijf jongere vrouwen van Turkse en Marokkaanse afkomst die de voorbije twee decennia hun weg zochten. Hen laat journalist Dirk Tieleman aan het woord in *Overhoop*, een boek vol diepgaande interviews over de jonge vrouwen van toen en de allochtone meisjes van nu. Is de strijd van de twee generaties vergelijkbaar? En is emancipatie eigenlijk wenselijk en haalbaar binnen islamitische gemeenschappen?

Tieleman laat de verhalen telkens beginnen bij de prille jeugd van de

vrouwen en dat op zich maakt het boek al interessant. Gynaecologe en hoogleraar Marleen Temmerman trok als zestienjarige uit het landelijke Kaprijke naar de examencommissie in Brussel omdat ze dan een jaar eerder de school kon verlaten die ze beklemd vond. En politica Meyrem Almaci moest van haar ouders eigenlijk naar het beroepsonderwijs, maar schreef zich op eigen houtje in het algemeen secundair onderwijs in. Pas maanden later merkten de ouders dat ze geen handwerk, maar wel boeken meebracht naar huis. Emancipatie begint bij individuele vrouwen. Uit de verhalen blijkt dat zij vaak een bijzonder eenzame weg afleggen.

Telkens ondervraagt Tieleman zijn gesprekspartners over een aantal actuele onderwerpen. Wat betekent het bijvoorbeeld dat steeds meer islamitische meisjes hier een hoofddoek beginnen te dragen? Politica Mimount Bousakla spreekt over intimidatie en indoctrinatie en meent dat zelfs de vrouwen die vrijwillig een hoofddoek dragen, een minderheid, gedomineerd worden door mannen met een verborgen agenda. Politica Miet Smet vraagt zich dan weer af of de hoofddoekenkwestie niet iets heel subtiels is. Kan het dat vrouwen een hoofddoek dragen om te tonen dat ze nog trouw zijn aan hun geloof, ook al geven fundamentalisten

het een slechte naam? „Punt is dat wij er niet in slagen dat symbool te banaliseren. We maken er een zaak van. Het gevolg is dat de hoofddoek op die manier ook een protest tegen ons wordt, terwijl dat doekje niets om het lijf heeft.” De meningen van de verschillende vrouwen draaien rond elkaar heen, lopen op sommige punten opmerkelijk gelijk en zijn elders dan weer totaal verschillend. Het geheel opent de blik, de vrouwelijke invalshoek verheldert een moeilijk thema.

Is de emancipatiestrijd van vrouwen van toen en van nu dan vergelijkbaar? Meryem Kanmaz, hoofd van het Expertisecentrum voor Islamitische Culturen, meent van wel: „Het verschil is echter dat zij slechts één strijd moesten leveren en wij op twee fronten tegelijk moesten vechten. Miet Smet en Leona Detiège en de anderen moesten enkel afrekenen met de Belgische samenleving. Wij moesten in 't krijt treden tegen een meerderheid van Vlamingen die onze gemeenschap blameerde en op de koop toe moesten wij nog eens te velde trekken tegen onze eigen gemeenschap.” (JVH)

Dirk Tieleman, *Overhoop*, Het bronzen huis, Schoten, 2011, 335 blz., 23,99 euro, ISBN 978 90 7966 931 8.